

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slagom rastu malo stvari, a slagom sve pokrvari. Mar. poel.

Izdati svakog četvrtka

Dopisi se nevradaje ako se
netičkaju.

Nabilježovat listovi se neprimaju.
Prodplata s poštom 2/3 for. na godiš-
tino. Razmjerno for. 2/3 i 1 za pol-
godino. Izvan carvine više poštarina.

Na mala jedan broj 5 novih.

Uredništvo i administracija nalazi-
so u Via Farnese br. 14.

Uvijek ista se depla...
Priglasiti se pisma, bogati su...
Muziku po običnom čestiku il pa
degovara. Isto tako je se prihodi.
Novci se šalju poštom kao ka-
stalcia (assegno postale) na
Administraciju Naše Sloga. Ima
besecme i najbolje pošta valja
točno označiti.

Komitet nedodjele na vrijeme,
kada se javi odpravljiva i stru-
čnosu pismu, za koje se na plađu
ispisuje, ako se izvana napiše:
Reklamacija.

Interpelacija

zastupnika dr. Laginje, Spinčića i dru-
gova na njegovu preuzvišenost gospodina
ministra predsjednika kao upravitelja mi-
nistarstva unutarnjih posala.

Jeseni god. 1896. u Pomjan odpo-
stani prisjednik zemaljskoga odbora za
Istru, našao je glasom odnosnoga zapisa
tamošnjoj obćinski upravi kao od-
nošajem primjerenu i pravilnu.
Ako se je to moglo ustanoviti obzi-
rom na samu upravu obćine, moglo se je
to tim više obzirom na poslove preneše-
noga djelokruga, za koje je imao obćin-
ski ured na raspologanje jednu proku-
pnu silu.

Činjenica dakle ta, da se je malo
mjeseci nakon toga obćinsko zastupstvo u
Pomjann, baš usried državnih izbora, od
strane c. kr. namjestništva dogovorno,
dapače valjda po želji zemaljskoga odbora
razpustilo, morala je izazvati opravdano
sazudjenje.

Kao razlozi tomu bijahu navedeni:
1. Mnoga nepravilnosti u upravi vlastitoga
djelokruga;
2. što mu bijaše iztekao rok za četvrt
godine;
3. nezakonitosti prigodom novoobavljenih
obćinskih izbora.

Nuzgredno neka bude spomenuto, da
protestirajući glasovi od strane nadzornoga
komesara, kad bi se ih i bilo pribrojilo
talijanskoj stranci, ipak njoj nebi bili do
pobjede pomogli.
Oslanjajući se na gorspomenuto javno
priobćeno utemeljenje o razpustu obćin-
skoga zastupstva u Pomjann, zamolilo je
više od 900 porezovnika slavenkoga je-
zika iz jedne druge mjestne obćine, naime
iz Opatija, kojih se obćinska uprava na-
lazi u talijanski rukuh, mjeseca marča t.
g. c. kr. namjestništvo u Trstu, da bi
ono razpustilo njihovo obćinsko zastupstvo
sa utemeljenjem, da vlada po izkazu sa-
mih talijanskih suobćinara u obćinskoj
upravi velik nerod, pošto se nije već preko
20 godina pravilnu računa položilo, da
je nadalje rok sadašnjemu obćinskomu za-
stupstvu već za tri četvrtina godine iztekao
i napokon — da se je — kano i prije
kod svih izbora — prigodom zadnjih iz-
bora adncijara počinilo nepravilnostih i
nezakonitosti, koje bi već imale biti po-
znate oblastim iz drugih podnesaka.

Ono 800 i više porezovnika išlo je
svojom molbom za tim, da se provedu
obćinski izbori po jednom javnom činov-
niku, stojećem izvan stranaka, a to je i
pravom očekivalo.

Nu to se žalibože nedogodi; čini se
dapače, da predstoji neposredni raspis
izbora za novo obćinsko zastupstvo, koj
izbor imala bi provesti sadašnja obćinska
uprava, čim bi opet ostali slavenški birači
bez ikakve pravne zaštite.

Podpisani stavljaju radi toga na nje-
govu preuzvišenost gospodina ministra
predsjednika kao upravitelja ministarstva
unutarnjih posala sljedeći upit:

„Je-li voljna njegova preuzvišenost
poduzeti ajegurne mjere, da se pruži čvr-
sto jamstvo, da će se provesti predstojeće
obćinske izbore u Opatiju sa pristupom
javnosti izbornog čina i slobode na temel-
ju izborne liste, koju će imati da točno
pregleda politička oblast i pod nadzorom
jednoga javnoga činovnika, nalazećega se
izvan stranaka, i koji pozna oba zemalj-
ska jezika?“

U Beču, 18. maja 1897.

Dr. Laginja, Spinčić, Perić, Karatnicki,
Barwinski, Coronini, Einspieler, dr.
Stojan, Robić, Zore, dr. Žitnik, Binkini,
dr. Ferjančić, Winicki, dr. Krek, Žičkar,
Pfeifer, Suklje.“

Interpelacija

zastupnika dr. Laginje, Spinčića i drugova
na njegovu preuzvišenost gospodina mi-
nistra predsjednika kao upravitelja mi-
nistarstva unutarnjih posala.

Prigodom zadnjih državnih izbora
bijahu oduzeti u Istri, imenito također u
mjestnoj obćini Opatija, tamo obćini krl-
vi noževi, koje rabe i za krlh rezati i
koje zovu kosiri; nekojim svećenikom
oduzete čak i štapove, nekojim šepavim
ili inače slabim osobam palice za oslon, i
to kao pogibelnju tobož oružje, a do sada
to im nebjiaše povraćeno. Dogodilo se
dapače i to, da bijahu istom prigodom
nekoji stanovnici iz rešene mjestne obćine
— kao što se događa često i u drugim
stranah Istre — stranom od političke
oblasti, stranom od sudova radi noženja
kosira na više il manje dnevani zatvor
odsudjeni.

Pošto se je c. kr. vlada dne 13. t.
mj. uvjeriti mogla, da ti krivi noževi,
od kojih je jednoga najveće vrati zastup-
nik Spinčić u visokoj kući pokazao, kada
je rešenoga dana govorio o odnosajih
Primorja — spadaju nepriepirno
među gospodarsko oružje, te da bi se
štapove svećenika na ladanju i palice za
oslon šepavim ili inače slabim osobam
vrlo teško dalo poć pojam pogibelnog
oružja spraviti; pošto je nadalje i zastup-
nik c. kr. vlade sam priznao, da bijaše
oduzete spomenutih noževa „predačko si-
zuda mjera opreznosti“, stavljaju podpisani
na njegovu preuzvišenost gospodina mi-
nistra predsjednika kao upravitelja mi-
nistarstva unutarnjih posala sljedeći upit:

„I. Jeli njeg. preuzvišenost voljna
odmah podredjenim oblastim u Istri sa
naputkom naložiti, da ove bezodlično
tamošnjim stanovnikom oduzete kosire,
štapove i palice za oslon povrate i da se
dotičnim vlastnikom kod toga nespruzro-
čuje dangubu i teška putovanja?“
II. Jeli njegova preuzvišenost voljna
ovršenje odnosnih pedespa, izrečenih od
političkih oblasti čim prije obustaviti.
Beč, 18. maja 1897.

Dr. Laginja, Spinčić, Perić, Karatnicki,
Barwinski, Coronini, dr. Gregorić, Ein-
spieler, dr. Grobelski, Zore, dr. Žitnik,
Winicki, dr. Ferjančić, dr. Stojan, dr.
Krek, Binkini, Robić, Žičkar, Pfeifer.

Iz carevinskoga vieća.

Jezikovne naredbe skoro svih mi-
nistara, izdane mjeseca aprila ove god.,
krive su tobože, da se u parlamentu
skoro ništa koristina neradi. Rekli smo
tobože, jer u istinu ove naredbe nebi
imale ntkoga bosti u oči. Ministri su od-
redili češkomu jeziku u Češkoj i Morav-
skoj nešto više pravice, nego li ju je do
sada imao. Ali nisu uzete njemačkoma
jeziku ništa od njegovih pravica. Svejedno
Niemci tule i rogobore, da jim je krivo
činjeno, jer će se plaćnici njemačkoga
roda morat učiti češki, kako se i Česi
moraju učiti njemački, ako hoće, da im
kruhu od državne službe.

Rogoborenje ponavlja se svake sjed-
nice, jer sad jedan, sada drugi od koje-
njemačke stranke postavi budi koji pred-
log, što i kojim redom, da se razpravlja i
zajedno pita neka se glasuje poimeice i
neka se za promišljanje prije svakoga
glasovanja daje 10 minuta vremena.
Uvijek se nadje još 35 Njemaca, a
kadgod jim pomogne i koji Talijan, pak
obavlja, da se ima poimeice glasovati.
Pet, šest i više puta na dan tako, pak
je dan prošao, a da se nije ni pristupilo
k pravom djelu.

Vlada je želila, da se prodje barem
prvočitanje zakona o biljegah za sudbere
posle; jer od nova godine imali bi sudovi
brže i laganje poslovati, a da se namakne
lajanu materinskoga jezika izižen, neću

troškove za povećanje sudova, trebalo bi
promjeniti zakon o biljegah iliti bunah,
jer ministar pravde misli, da kad plaćas
biljeg za pravdu, gdje pravo svoje tražiš
iliti pravo svoje braniš, imao bi se toliko
više plattii na primer, kad se babe po-
ganjanju po sudu, da je jedna rekla drugo-
ovo, a druga onaj ono, a obe su jednake.
Ministar ima pravo. Ali Niemci, kojim se
se ministri zamjerili sa jezikovnim naređ-
bami, neće da išta bude razpravljeno, što
ministri žele i tako se opiraju.

Većina, među kojom su i naši za-
stupnici, gleda mirno što se tu zgrađa i
naglasnje nemirojake kada dođe do gla-
sovanja; ali svejedno posao ide prepo-
malu napred.

Pravi razlog zašto se Niemci tuže
ješt taj, što većina razpravlja dosta brzo
u odboru adresu iliti odgovor na pristoli
govor, kojim je cesar i kralj otvorio za-
sjedanje carevinskoga vieća. A u toj adresi
spominje se narodičo, da treba za svaki
narod, što žive u Austriji, jednaka prava
i da se neke također veće stvari imaju
uzakoniti doma u pokrajinskih saborih, a
na u Beču.

Niemcem to neide u prilog, jer su
bili naučeni posve gospodariti, kao na pr-
naši Talijani u Primorju, pak bi radi, da
čakova adresa nebude uspjela.

Pogovara se, da bi moglo biti za
više mjeseci odgođeno zasjedanje care-
vinskoga vieća, a čuje se i drugih, težih
glasova, da bi moglo doći i do toga, da
se mimo parlamenta promjene zakoni. Je-
dan naš zastupnik da je rekao, da bi de-
vedeset od sto ljudi našega pulka Bogu
zahvalilo, kad bi cesar i kralj opeta sam
poćao vladati iliti kad bi njednino svaki
narod za se, pak neka skrbi svaki svo-
ju skrb.

Ipak većina još misli, da će se nemir
kresti i da će se moći poćeti opeta mirno,
slodno razpravljanje, a to neka Bog
uskori! Nebude iliti pak tako, onda će Niemci
sami biti krivi svim promjenam, koje bi
se dogodile, a buduć su oni do sada imali
najbolji deli pogabe i dielili ju za naše
zemlje u Talijani, to je oćito, da kojagod
promjena dođe, za hrvatski i slovenski
puk neće biti za slabije, nego za bolje.

Dopisi.

Iz Voloskoga pišu nam 23. t. mj. Hr-
vatska se svjest u našem dragom Volos-
skom sve to više budi, te i oni Vološci,
koji su se do sada držali sa našim nepr-
jateljima, sa neprijateljima svega, što je
na svijetu slavenkoga, malom iznimkom
dolaze do spoznaje, da bijahu na krivom
putu, ta se vraćaju na majčino krilo.

Stalno je, da ne doprišana ništa to-
liko do probudjenja narodne svjesti koliko
narodna škola. Mi ovdje, premda smo svi
Hrvati — jerbo u ostalom drugo nemo-
zemo niti biti — i premda se skoro svi
priznajemo Hrvatima, ipak imademo još
uvjek talijansku pučku školu, te se sa
kompetentne strana ništa ne poduzima, da
se već jednom na Voloskom ustrojii barem
hrvatska paralelka. — Ili zar ćemo morat
uvjek trpeti, da se naša djeca u našim
školama uzgajaju u tuđem jeziku? Na
posao dakle patrias dok nebude
prekasno. Zar nevidite, kako se usljed po-
manjkanja hrvatske škole zapostavlja ovdje
naš jezik?

Na svoju vlastitu sramotu moram pri-
znati, da se u mnogim Voloskim obiteljima,
koje čuta hrvatski i koje se priznaju hr-
vatskimi, još uvijek samo talijanski „ta-
kula“. Osobito moramo pokuditi nekoje
naše gospodjice „Hrvice“ iz Voloskoga,
koje materinski jezik tuđjemu zastopavljaju
u međusobnom saobraćaju samo talijan-
ski govore. Pa kako, Bože mili! Neznas
deli je furianke ili talijanski! Najzasto-
nije pri tomu je, da se u tom zastopav-
ljanju materinskoga jezika izižen, neću

reći sve, ali većina onih gospodjica, koj
pripadaju najvratnijim hrvatskim obitel-
jima u Voloskom Tako bvalja gospodjic-
krsame! Naša je domovina naš jezik. Ili
kako naš nenamri Peradović veli:

„Ti jezikom svojim sbori,
Slakim glasom materinim,
Odlikuj se među inim...“

Dobro je ako znadete tuđi jezik, još
bolje ako ih više znadete, sve morate po-
štivati ali nijednoga predpostavljati jeziku
Vaših roditelja, Vaših djedova. Ako ovo
zadnje činite, onda niste već Hrvatice, jerbo
Hrvatica mora ljubiti svoju domovinu a
čest, dio, naše domovine je naš mili, naš
silački jezik. Nije dosti priznavati se Hr-
vaticami, već se mora također hrvatski
misliti, hrvatski govoriti i hrvatski čitati
i raditi; to je pravo rodoljublje. Ili se
možda sramite našeg jezika? Nevjerujem,
jer neimate razloga za to i jer:

„Nijm carevi carevalahu
Nijm kraljevi kraljevalahu.“
Nezadržava se od vas, da govorite
književnim jezikom, jer žalibože nieste
imale prilike, da ga naučite — premda
bi te ga mogle naučiti, košto ga naučise
nekoje vaše družice: čitanjem i razzovo-
rom — nejgute barem dijalekt, koji je
barem onoliko čist i barem onako liep, kao
i vaša talijanština — makaronština, kojom
vi govorite. A i vi majke i otci gojite
malo više u vašim obiteljima naš hrvatski
jezik, da nebuda vaša djeca izrodii i iz-
dajnice, kojim je na ovom i drugom svijetu
prokljeto ime.

Iz Kanfanara pišu nam 22. maja. O
našoj školi bi napisao lahko malu knjižicu,
ni dobra ništa. Kuda smo po sebi je kao
razpala baraka, na veliku čast svim
obćinskim poglavarom, koji su do sada
bili. Kako se učilo u školi pošilje odlazka
nezaboravog Saula, vidi se na djeci,
koja su položila školu. Od 100 djece se
je jedva naučilo 10 čitati; a pisati! Zašto
tako malo? Mjesto S a u l a došao je ovamo
neki Dalmatinac Vačes, koga su naši ša-
renjaci sručeno primili, buduć je bilo nj-
hovog partisa. U to doba razdjelila
su gospodjuća gospoda pouk u školi u 2
odjela, u hrvatski i talijanski. A kano se
ovdje radilo pristrano, kazao mi je jedan
naš kapelan, da je u hrvatski odjel „pi-
sane djece 28 a u talijanski 96! A sve
djece tobož talijanske je bilo u školi 3,
reci tri.

Radilo se kao kod izbora; roditelji
su morali djecu upisati u talijansku školu,
a učitelj sam ih je mnogo upisao u taljan-
ski odjel bez znanja roditelja, a tim se je
lahko školskimi oblastim pokazalo, da je
ovdje talijanska škota potrebita. Ljudi su
se tužili, da se djeca ništa neučene u
školi, nu kako će naučiti u jeziku, kojega
nerazumiju. Jedino vjeronauk se učilo hr-
vatski, nu oćkad je ovdje bivši fratar
Blaz, promjenilo se i to. Nije dosta, da
se djeca tako nisu ništa naučile, treba je
bilo, da budu i Boga molili u talijanskom
jeziku, valjda se „ogu više dopada mo-
litva u b u m b a r s k o m dijalektu, nego
po š č a v a n s k i. Ali da znate kako je
brzo fra Blaz hteo djecu p o b u m b a r i t i ?
Donesao je u školu talijanskih katekizma
i dao ih svima, dapače i onim, koji nisu
ni slova poznali, kao i onaj, koji je tovara
učio čitati sa ovsem: 4, a! Djeca su bila
vesela iliti katekizma, nu u teko stariji.
Valjda mu je dala „lega“ one katekizma,
ili pak onaj gospodjo iz Pule, koji mu je
jedan put ovdje na česti rekao: „Ja čieni
duro in scuola“. Mi se čudimo oćknda da
ima on toliku oblast, a što naše školske
oblasti? S l. marcem nas je zapustio na
našu radost Vačes, a od onda smo bax
učitelja i kako se vidi čemo biti još dugi,
a tomu je opet krivo naše mjestno škol-
sko vieće, u kojom sjedi također i p-
znati naš prijatelj (I) Mić e l. Prošilj on za
prazno mjesto izvrstni učitelji, dakako Hr-
vati i jedan talijana, koji neima ni izp-

a baš onoga su izabrali, jer je njihov, nu zem. školsko vijeće im ga je odbacilo. Ovakvo rađa bezobzirno ovi ljudi sa narodom; kmeti se tuže, jer će djeca i ono malo, što su znala zaboraviti, pošto se samo klatara. Nekim ljudem je tako draže, da ostanu naši kmeti bakaki, da se laglje mogu varati. Školske oblasti maknite se i dajte nam dobrog učitelja, kao što je bio naš Šaulo.

Što će reći „quattro cani e un gatto“ da vam kazati drugi put.

Franina i Jurina

Fr. Ča biš rekao, zač su bili neki ter neki va Sušnjevici i na Pazu, ki bi bulku odrli i kožu prodali, kod pasaneh balotacioni jako darseljivi?

Jur. Ne budi nem, ča misliš da su svoje sipali; jušto ono je sklatni nisu ni ono ča su prijeli.

Fr. Mateša mi j' povedal, da se Kajfa svojmju goncinu grozi, da će se obesit ako mu korito zapru.

Jur. Tr da su mu nejdje ostale obešene škornje, zač da se je provat za nogi obesit.

Fr. Dragi ti, njegova groznja i maži kašalj — jednako valja.

Fr. Jur su ga mogli za potaštu storit, pak nebi bil ovako kumedjal!

Jur. Ča Kajfa?

Fr. Ma jušto njega, tr je jur sam rekao, da će se s Talijani složiti kada ni vrag više za njega nemari.

Jur. Ča bi neki s njega!

Fr. Pitaš malo Krstnika pul Škrbič, ako mu j' mačak vrnuo oneh 50 florini, keh mu j' bil posudil nejdje okaj, kesta, da Zena ne zna?

Jur. Ča bi mu ih ni vrnujal, z onen se j' odkupil, da ne pride pod Hrvatstak.

Fr. Ma s temi stepemi mišl dobro mačak brki maže.

Jur. Ki njim je kriv, da su sto let nase.

Fr. Ma reci mi malo, ča ga imaju toliko s popi i fratri oni matuljski prodanci?

Jur. Udri po pastiru i razbežat će se ovce. Rado bi nam omravnli sv. veru, pak da budemo blago kako su i oni; tor znaš ča je bilo va Sodomi i Gomori, ako neznah, hodi k Matuljani.

Fr. Kaldirski šarenjaki i prodanci da bi volli motovunsega kapelana lego novackeга pivovana.

Jur. Ča čes, da ti blago voli; oni gredu i delaju ča, kamo i kako će njihovi gospodari u Motovanu, ken su prodali dušu i tilo.

Jur. Ča čes, da ni niš Kajf vidjevat va grade?

Fr. Deju neki, da se trebada boji još kakov s kos dobit.

Jur. Ča j' pak z njihovun kudinun?

Fr. Ne znah ča je, ni ča ni, lego san čul, da mu je zapejanana na poteštarije.

Jur. Aha! Zato, zato ga ima toliko s tum poteštarijum!

Fr. Po kega fratra hodi naš Blaž svaku šetmanu va Vodnjan?

Jur. E ča čes, lazno mu je, doma nima baš niš posla pak nese bumbarom tortufice na placu.

Fr. Po kakovem poslu se najdeju va Kanfanaru kana luštrada i barleta frakada?

Jur. Špediteri su špediteri, šalju plesajivu slamu puštskem osu.

Fr. Ča nebi mogli zet u ruki malo i brvatsku gramatiku?

Jur. Aj bi rajje gorčić pljen.

Fr. Ki zlodej je Mateša, da se onoliko pohičnuje s halubajlskemi mulci?

Jur. Ča neznah, da pohaja oko s Krstičem.

Fr. Viš vraga!

Fr. Ma zač se Lubertičina onoliko ripli va svojoj talijanskoj sloge proti svojmju posinku Mandiču?

Jur. Zač se boji, da ču mu po smrti bogatiju pofruštat.

Fr. Biš veroval, da j' imel naš Mateša okapanja zaradi false munidi?

Jur. Ma ne odpotle j' Talijan?

Fr. Ajbo, sada prilhaja k Matuljan s Porreca i Trsta dobra munida.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

Fr. Ča ču baš red ta beseda farmažon?

Jur. To je čovek bez Boga i vero; a zač to pitaš?

Fr. Zač da su ma čiji kapi farmažoni?

Jur. Ter je bil zabran va Kopre za deputata Bartolčić pod farmažonskun banderun.

Jur. To ti mane ranci; sada znah zač su Rakavčani, Brežani i Matulji za svojn stariun.

Fr. Ma lipo te prosim, jeli kada pričav oni mačak iz one gajbe nazada, kaj je biv nutri na 22 sienja ovo lito?

Jur. Ajbo ni nigdar maj majovica, ni ga neče najbrže ni bit ved; ma tr ni ni onimju zav za njih čiji je.

Fr. Ma pustimo njega ča, nego ja bin jako rad znat, za oniga veliđa Matuljskiga mačka, kaj je još prvi večer pričav, jeli se kada vrniv?

Jur. Ala ni ne Frane svoj dragi, zač da je rekav poll svetiga Roka, kada je počivav: *učuvaj mo Bože kuge, glada, vojske, Halubljani i Klanjci!*

Fr. I pamet nu rabi, pak kaj je imev lazno počivav?

Jur. A vrazi ga znali kada se je jako prasilo.

Fr. Da se nebi drugi put još ved.

naših, nastuškivajući očesu se pogovaraju. Napokon se odluču poštovdaja, da ih opomene, da nebi učinili smutnju, što oni nisu ni na kraj pameti imali. Jedan čovjek imao je u žepu pod paznom butuliju vina i lijeb kruha, zato je neki Zbivo, zagriženi Talijan, u sirku odgojen, nepristano hodio oko njega i ga pačio, mисле, da ima pune žepove kamenja.

Naša gospoda Kanfanarska, akoprem puro sangne Talijani, nisu se baš ništa mješala s Rovinjci, jer njim svejedno nije pravo, da Rovinji u Kanfanaru obračaju liepo vrijeme u daž. Ljudi bijaše od svuda, svečanost je liepo u miru svršila, kako bi bila stalno i bez oružnika.

Općat „Junakstvo“ talijanskih zastupnika. Već smo javili, kako su se poneli talijanski zastupnici, među njimi istarski, kod glasovanja glede predloga, da se pet ministara stavi pod optužbu. Glasovali su proti predlogu za prelaz na dnevnai red prako optužbe, dakle nepravno, ali su se pak izgovarali, i opravdali, i ulagivali. Slično junakstvo su pokazali talijanski zastupnici u odboru za adresu, u kojem su dva, i to tirolski bar. Campi, i istarski dr. Rizzi. Istarski dr. Rizzi nije se kod odnosne razprave nit riešn oglasio; a kad se je glasovalo za ili proti adresi, onda ga nit u sjednici nije bilo. Tirolski baron Campi izjavio je u razpravi, da ču glasovati proti adresi; a u sjednici, kad se je imalo glasovati za ili proti njoj, nije ni on u sjednici došao. To su junaci, baš poput onih u Abesiniji, ili onih u Grčkoj u zadnje vrijeme. Kad ga nije, držmo se, kad dođe, bježmo!

Zemaljski prisjednik Dr. Chersich u Kastvu. Od tamo nam javljaju, da je bio u Kastvu ponedjeljak dne 10. t. mj. prisjednik zemaljskog odbora u Poreču gosp. Chersich. Na postaji u Matuljah dočekali ga mačiji sa svojim prvakom. U Kastvu dopeljava se sa glasovitim Krstičem. U obdinskem uredu bio je malo više od pol sata a u školah nesto više.

Došao je bez dvojbe u one strane, da se svijet još više smuti radi dielitbe obdine, jer se je u tom smislu viedalo kod Matuljab, kako pise talijanska „Sloga“. G. Chersich je obećao Talijanom iz Rukavca, da ču se ih dielit i da ču dobiti što traže, a ni sporačujemo i G. Chersichu i rukavčakim Talijanom onu poznatu: ču vam se dat!

Iz Koprna pišu nam 12. t. mj. Danas do podne dazdižo je nešto jače a to su odutali djaci ovdajšoj učiteljske najbolje premda bijahu u školi. Voda je naime pljuštala kroz razbite starinske prozora tog zavoda u pojedine sobe, a djaci morali su mirno sjediti u klupah kano i u crkvi. Pod klupami tekla je voda kano u potok, te je svatko morao dizati noge, da voda obuću nenapuni. Zaista veća udobnosti nemogu si želiti ni profesori ni djaci tog zavoda.

Iz Lovrana pišu nam 18. t. mj. U Vašem velecienjemom listu bijaše jur češće pritužba na posilno tjeranje hrvatskoga jezika iz naše crkve pod sadašnjim župnikom, ali sve je ostalo uzalud, jer se i nadalje kod nas širi latinščina na štetu narodnoga jezika. Na prvu sriedu posta (pepeluica) dielio se je ovdje od davne starine blagoslovljena pepel uz poznatu hrvatsku formulu: Spomeni se čovječe itd. Ali letos je G. župnik latinski mementiral. I kod sv. pričesti i crkvi služi se je kod nas od starine hrvatski predčesdvala.

Djeca ovdajšnje talijanske pučke škole napreduju krasno u lipom ponašanju! A kako i nebi kad im je slobodno nazivati bezkašneno djecu hrvatske pučke škole „hrvatski i prasci“. Za to neboli glavni učitelj, ni ravnatelj ni nadzornika. Imademo dakle pravu školu pristojnosti i krasnog ponašanja.

Nu nije se čuditi djeci kad neimaju liepog primjera ni kod roditelja, ni kod druge tobož talijanske inteligencije.

Nedavno pripoviedao mi prijatelj, kako je nekog dana na javnom trgu uljudno i pristojno pozdravio župnika G. Dragovinu, s kojim je živio u prijateljstvu i s njim stojao u trgovačkom poslu. Ali gosp. župnik se na uljudan pozdrav nit obazreo nije, premda ga je čuo i vidio. Prijatelj moj toga si nezna protumačiti inače van tim, što je župnika hrvatski pozdravio, ili što se je G. župnik možda radi toga poholio, da mu je kunnjado obnovil kubinju, kako kaže njegova služkinja.

Glavna skupština „Istarske posujilnice“ u Puli obdržavala se dne 16. t. mj. te yadimo iz odnosnog izvješća sledede važnije podatke: Godina 1896. bija bila osobito pogodna za našu zadružu: Zla vinska ljetna uzrok je, da su seljaci manje

odplatili duga, a bolest tifa u Puli kriva je optet, da naši dužnici u gradu i bliznoj okolici nisu mogli redovito odplaćivati dužnih obroka, ni ulagati malih novčanah iznosa.

Ako smo sa svim tim imali promet veći nego li godine 1895, to nam je znak, da bi naša zadruža u boljih okolnostih bila znamenito više napredovala.

Broj naših zadržuga koncem 1895. bio je 715 sa 814 zadržunih dielova. Tečajem 1896. pridošoj jih je kod matice u Puli 38, a odstapilo 18; kod podružnice u Pazinu pridošoj 48, odstapili 3. Broj zadržuga povećao se je dakle kod matice za 20, a kod podružnice za 45. Tako imamo koncem 1896. svih zadržuga 730 sa 886 uplaćenih zadržunih dielova. Jamčevina zadržuga, povrh uplaćenih 8660 forintih, iznaša po statutu 79.740 forintih.

Prihoda imali smo godine 1896. nezračunajuč blačajnički ostatak od konca 1895: a) kod matice u Puli for. 141.757,85 a razhoda kod nje for. 142.535,61, Skupa for. 284.293,46, b) kod podružnice u Pazinu prihoda: (takodjer bez blačajničkog ostataka od konca 1895.) for. 23.667,34 a razhoda for. 25.667,27 skupa for. 49.334,61. Ukupni promet bio je dakle for. 333.618,07. Štedioničkih uložaka bilo je koncem 1896: kod matice u Puli for. 130.079,96 a kod podružnice u Pazinu for. 26.473,93. Ukupno dakle for. 156.553,89. U toj stvari zadržani su takodjer nedignuti interesi, što se konac godine pribijaju kapitalu. Zajmova (posude) kod članova imala je Posujilnica koncem prošle godine: 1) matice u Puli for. 163.512,43; 2) podružnica u Pazinu for. 23.118,54. Ukupno for. 186.630,97.

Od svih zajmova dano je na hipoteku for. 121.684,86, a sa osobni kredit (mjernice i prosta zaduženja) uz poruke litni garante for. 63.936,11. Buduć dakle dvie trećine našega novca na hipoteke, a tim i na duže odplaćivanje, to smo dođuše sjegurajući, ali je promet s novcem lagani, te nismo mogli ni je daleka zadovoljiti, kako bismo bili rado, svim vriednim, koji su u nas pitali pomoći.

Radi nestašice novca nismo mogli tečajem 1896. osnovati nijedne podružnice. Tečajem ove godine (1897) biti će nam to moguće, a nastojati ćemo, da pomognemo osnovati u Istri barem dvie samostalne male zadruge po sistem Raffeisne. Zagovarali smo osnutak samostalne posujilnice u Voloskom, koja je ovih dana počela djelovati.

Starešinstvo imalo je tečajem godine 12 sjednica, u kojih je primalo članove, dozvoljavalo zajmове i obavljalo ostale društvene poslove. Nadzorni je odbor imao tri sjednice, u kojih je pregledao knjige i blagajnu.

Cistog dohodka imali smo za 1896. kod matice u Puli for. 234,24, a kod podružnice u Pazinu for. 152,84, skupa for. 387,08; te bijaše zaključeno, da se sve uložu i rezervni fond (prihranu), koji ima služiti samo za pokrücke gubitaka.

Prihrana iznosila je koncem 1895. ukupno 3311 forintih 13, avč., pobranjenih pri „mestnoj brauilnici“ u Ljubljani, djelomice u gotovom; djelomice u zadužnicah austrijske srebrene reute. Dobitkom god. 1896. povećaje se naša prihrana (rezervni fond) na for. 3698,22.

Školska komisija u Materadi. Od tamo nam pišo prijatelj, da je bila ondje školska komisija, sastajeća od upravitelja kotarskoga poglavarstva u Poreču, gosp. Lascinea, člana zemaljskoga školskoga viedca G. Druscoviča, odaslanika zemaljskoga odbora i mjestne obćine Umag. Komisija pregledala je novogradnjun školsku zgradu i da izvidi kojim jezikom govore djeca, dužna polaziti škole.

G. Lasciac da je pitao tom prigodom poznatoga narodnog odpađunike Jurisescoviča, kojim se jezikom govori u selu, na što ču mu je ovaj odgovorio, da svi govore u selu po naš, u našem dialektu, jer se bojaz pred gospodom reći, da je puk govori hrvatski ili slovinski. Nu buduć je G. Lasciac hotio znati, koji je to dialekt (jer su gospoda talijanski razgovarala) pomogao je Jurisescivuh odgovoriti dekan Druscovich, rekav: „Signor Capitano, qui si parla quel dialetto come a Verteneglio, altorno Cittanova e anche nei dintorni di Parenzo, cioè: Compare pečekaj.“ (Ovdaje se govori onaj dialekt, koji i u Bertonič, okolo Novigrada i u okolici Poreča t. j. kome pečekaj.)

Kako vidite gospoda nisu se pofudala reći, da puk govori talijanski, jer bi ih bio sam puk osramotio, koji govori u kući i na ulici jedino hrvatski, a to vriedi još više za djecu, koja neznaju ni rieči talijanske.

Sada idemo, da vidimo, koji će gošpoda uvesti počni jezik u našu školu.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri sakupili su ggsvećenic prigodom pogreba M. č. gosp. Frana Zupana, kapelana u Poljanah 30 for. i 20 novč.

Društvanice, koje se dne 18. maja po pogrebu gospodje Marije Bačić u Poljanah, podalo na Veprincu, sakupilo u Blagarovoj gostionici 21 forint.

Ukupna svota predana blagajniku mužke podružnice u Veprincu.

Veleč. gosp. Andre Mikšić, župnik u Laništu sabrao je u Brestu prigodom blagoslova župne i školske kuće na 2. maja o. g. 30 for. 15 nč.

Imenovanje kod pošte. Ministar trgovine imenovao je G. Dr. Frana Dorčića u rodom iz Baške na otoku Krku — konceptim vježbenikom kod c. k. ravnateljstva pošta i brzajova u Trstu.

Blagoslov crkvice sv. Martina nad Limom Dne 25. proš. m. obavio se blagoslov crkvice S. Martina na vrh Lima. Nekoliko dana prije raznio se glas o blagoslovu i da ču doći

Bude li uveden kao temelj narodni hrvatski jezik, kako smo molili na više školske oblasti i na ministarstvo, biti će ispredla i nauke; ne buda li tako, onda možemo unaprijed kazati, da napredka navede i da je škoda novca, uložena u školsku zgradu i što bi ga učitelj uživao. Mi želimo, kako to zakon i pravica hoće, da se podučaje u školi u materinskom jeziku i jace, a kasnije neka se djeca uče i talijanski i njemački, jer će im to sve koristiti u budućem životu. Temelj ili fundament mora biti čvrst i jak ako nećemo, da nam se kuća poruši.

Nastavak o vrlo važnoj i zanimivoj razpravi o prešnih predlozi, podnesenih od naših zastupnika u carevinskom vijeću (gleda odnosa u Primorju) morali smo za danas radeći preobilnosti gradiva izpostiti. Nastavak i konac te razprave ćemo donesti valjda već u budućem broju i to ono, što je važnijega u cjelosti, a manje važno u izvucima.

Tajni sastanak talijanskih svećenika Primorja. Ponudana osoba javlja nam, da razazilih gg. svećenika Zanetti (talij. zastupnik za Goricku u Beču), član talij. liberalnog kluba *Bonifacio, Tempesta, Staceli, Janossowich* i *Mioni* (poznati prijatelj naroda) na talijansko svećenstvo Istre, Trsta i Goricke pisani oglas, kojim pozivaju na konferenciju u prostorije „Circolo S. Giusto“ u Trstu za dne 2. i 3. junija t. g. Taj sastanak imao bi trajati od 8½ — 1 od 3—5 ure a razpravljati će se „dell'azione cattolica nel Litorale“ (o katoličkom djelovanju u Primorju).

Posto se u spomenutom oglasu osobito naglasuje, da treba držati tajlino ono, što se bude govorilo i zaključivalo, to nas silni vjerovati, da će se na sastanku malo govoriti o djelovanju katolicizma (koji se neboji javnosti) a mnogo o talijanskoj politici.

Lopovska kleveta. Pod tim naslovom piše nam prijatelj iz Roča koliko sliedi. U predzadnjem broju Matuljskog sarada navališe je upravo lopovski neki nepoznati razbojnik na poštenje našega vrijednoga kapelana g. Ružičke. Prodati pisar prodanoga lista bezsravno doše naime, da je naš kapelan dne 18. aprila došao o pol noći doma tako pijan, da su ga trojica njih morali voditi. Hoćete li veće lopovštine li razaije pogrdne? Nije istina bezsravna hulja, da je g. kapelan došao ni pijan ni o pol noći kući, već je došao u 9 sati na večer doma i kano obično posve triezan.

Ako je kadar plaćeni i prodani pisar prodanog lista ovo svojim potpisom poštiti, neka se oglasi pak će doznati i za naš podpis.

Izbori u Hrvatskoj. Izbori, provedeni prošloga čedna za zemaljski sabor u Zagrebu, izpali su po opoziciju upravo sjajno. Izabrano je naime 26 zastupnika združene opozicije t. j. stranke prava i narodne stranke Osim toga izabrana su dva zastupnika „čiste stranke prava“ i dva divljaka, u svemu dakle biti će u opoziciji proti vladi i vladajućem sustavu u Hrvatskoj 29 zastupnika. Vlada imadnuše još uvijek veliku većinu, nu zadnji su izbori pokazali, da se hrvatski narod želi otrasti tudjeg gospodstva, kojega nemilosrdno tišči. Mi se od srca veselimo sjajnomu uspjehu složne opozicije, te želimo iskreno, da bi i nadalje složno i jedinstveno radili za spas i slobodu hrvatskoga naroda.

Iz Lovrana pišu nam 22. t. mj. U četvrtak dne 13. o. mj. ostavila nas je Nj. visost nadvojvodinja Marija Josipa, supruga nadvojvode Otona, pošto je medju namu proboravila mjesec dana. Svojom pobožnošću i ljubavljivošću osvojila je srca svih, što se je pokazalo osobito u večer prije odlaska, kada njoj na čast u mjestu i u Iki priredishe lipna razsvieta u vanjšćina palisa kresove. Nj. visost sjetila se je ovdasnih siromaha, kojim je poklonila 250 for.

Došla je bila k nam iz zdravstvenih obzira, pak se je u tom pogledu u Lovranu vrlo pohvalno izrazila i obedala, da će se u prihiti opet k nam svratiti. Sretno nam se vratila.

Čudne nazore ima ta „maoja“ o politici i izborih! Po zakonu potvrđenom od našega prejas. cesara ima pravo pačati se u izbore svaki, tko je neprovan državljan star 24 godine, pak bio on mark pastir, ili čovjek sasma nauki.

Ali polag „maoje“ imaju to pravo i pastiri i kravari i bedači, i svi drugi, samo ne — popi.

Dapače na čelu agitacije može stati i čovjek od svuda već protjeran ili i čovjek, koji već nema ni zaloga kruna svoga, te koji je po svojem stricu toliko basti-ujenih popovskih tišuća zafrustao — ali pop? — to me! Dakle kravari, landrovci,

oprosjačeni razalpnici — da, ali popi — nel! Tako razumija zakon i pravica „maoju“.

Kamo ste dali pamet, vi silepi mačići? Kad bi to bila istina, čim vi naš milu puk varate, onda bi se bilo već davno nasamo svećenikom uzelo i u pravicu, da nebi smjeli ni birati ni birani biti.

A najbolji dokaz, kako gujnosno lažete našemu puku u vašoj „pravoj neslogi“ je to, da su kod svakog izbora po zakonu zvani svećenici medju prvimi, da glasuju. Pišite i tražite i nadalje laži, ta to vam je jedino sredstvo, da se na površini održite i da nepoginete od smrada i glada.

Iz Labinščine piše nam seljak-predplatnik 16. t. m. j. „Molim, gospodine urednice, da izvolite tiskati ovaj dopis u vašem očenjenom listu, da može svet spoznati što su i kakovi, a kako klevetu i što rade podrepnice protivničkih Krunjela i propagala Talijana u Labinščini. Jos dan danas bune i pišu u nesretan Neslogu iz Matulja. Ono nije, P r a v a N a s a: S l o g a, nego kriva i prokleta slova, koja je našto našega naroda smutila i na krivi put dovela, uvik nišnji i govoreći proti popom i crkvi; brižan onaj čovik, koji se odmice od popa i crkve. Imamo dosta ovih podrepnica krunjelskih i talijanskih u naših krajevih Labinščine, koji imaju crkvu i popa pred samim vrat i nikada se ih nevidi u crkvi kod svete maše ni kod spovedi potle su se udali, da primu svete Sakramente. Možemo reći, da takovi ljudi nisu kršćani nego pogani i krivoverci. Uvik tule i klevetu proti našim zastupnikom gg. Spincicu i Laginji, koji su dosti dobra stvorili za nas i za nje nevernike, a sada govore i pišu proti popom i gredu kao nemi po putevih i po cestah, razmljšavaju krivoverje, što i kako bi mogli glju napisat proti popom u krivu onu Slova. Žal vam je gospoda talijanska u naših krajevih Labinščine, da su se naši kmatovi pobudili i počeli progledavati. Nedavno hodili su nekoji kmeti u obćinu Labin, da im dokazuju račune što su primili i što su potrošili; lepo oni prave, što su potrošili, ali od prijamka ništa. Pitali su naši kmeti, da jim daju račune na pismo a odgovorili su, da nije zakona, i im daju račune prepisati. Velećeni urednici, neznam kamo to smira i zašto ne daju račune pismeno; ako su ljepe i pošteno činjeni, to je na čast one gospode, koji delaju račune. Vidjeli smo kako ljepe postupaju i rade u obćini Šumbreg; naćinili su jedan kanal na putu kod Batalina na radotu a neki da su uzeli plaću. Nadinili su ognjišće u kući obćinskoj u Šumbregu; računa je za 10 opeka i 5 tavela for. 280 a nisu ni od zlata ni od srebra nego od zemlje. Kod sv. Nedelje Klapičevce selo okolo kala tuku mu čič i delaju u mu čič, ali naši ljudi tuca nesumju već njihove podrepnice, kako da novca u kasu samo oni daju a ne mi. Mislim, da mi nebihmo plaćali, oni nebi tako nemilo gadno hitali novce kamo nije potrebiti. Gospodine urednici našlo bi se više toga all za sada neka bude ovo, drugi pak kazat ćemo više.

Jedan kmet.

Sastanak talijanskih radikalača Istre u Trstu. U ovdasnih novinah čitamo, da su se u utorak ovdje u Trstu sastali mladi Talijanci iz Istre na dogovor, kako će u budude odlćenije i čestije postupiti proti Hrvatom i Slovcem Istre. Poračka „baba“ piše u zadnjem broju takodjer o tom sastanku, ter savjetuje istarsko-talijanskoj mladjariji, da bude oprezna i da pazi, da nedodje u sukob sa prokušanimi talijanskimi patrioti.

Mlada gospoda iz Istre utanačiše ovilje program, koji će predložiti skapniti talijanskoga polit. društva u Istri na odobrenje. Očekivati nam je dakle još vedih nasilja i drzovitijeg postupanja talijanske gospode u Istri. Neka bude, dočekati ćemo ih na junačkom mejdanu.

Kastavske pačuharije. Tako, sada je svet spašen i Rukavački Talijani moru na mire spat. Odelenje od Kastva već je gotovo, kako je i sigurno, da te dobit Lisina, Brezani Lužinu, a drugi Kastavci — putac. (To će se pak kasnije videt. Opazka Kajfe.) To će bit življenja, češ tako! Cesti, ke meri na svu situ inženjer *Tšvjaric*, te bit lepe leh va. Beče; počestarija, za ku već pripravlja *Isak* „kagaru i blazin“, a bit kako govatnatrov palac u Reke; a pobolštrici ni talijanska škola pul Matulj, ku je obedat Mačak va dva meseca ozidat na svoji stroški, neće njim bit vrag slada na sramotu. Ja, ki more, more. (Ali čini mi se, da upray sada nemože gošp. doktor. Opazka Kajfe.) Lisina Rukavačka I (Če njin se ju dat Opazka „Mače žalosti“) Baren sada te moč Rukavčani po Istri za pol cenu pro-

davat golice, levdarice i bajlice, pak neće najada ni bit vele škodi, ako njih jih kađe Istriani razbiju va njihje glavji. (Ja vrag njin se lahko pripoti. Opazka Tišjarica.)

Ja, stari ljudi deju, da blaze onemu, ki se pod srećnom zvezdom rodi. Nekakova sakrabojska zvezda mora viset negde i nad tnu Rukavačćinu, aš po svetega Kiri-na, nebi ni njin slo sve kako njin gre. (Samo da njin nebude ta zvezda prebrzo pomrknila. Opazka Bisera halabalskoga.) Nego, ako su Rukavaćani ljudi, morali bi poč prej lego gredu o Duhoze pozdravu *Barlolica*, zahvalit se po goleh kolenaht rekten Talijanom, da su Hrvata Kralića jušto k njin „pod šuh“ zagnali. (Ja san tam kontrarij, aš bit bolje, da ređu prej *šakulat* Bartola, dokle je na dobu, aš kapaci do Duhozi te ga s parlamenta doma poslat. Opazka Golca.) Aš za pravo reč, da ni Kralića, nebi svega tega bilo, kano ni nečesa pul Turak. Legu pustimo to ca. To su sva stvari od male vrednosti, pak će bit bolje da obrnemo karticu.

Prvu nedeju skupilo se je pul Matulj teh Talijani nebore onestahno. Kad su se ljudi neč nalezli, počel njin je govorit jed-dan gospodin s Porača, dakako talijanski, da te dobit Lisinu i Lužinu i svoju pdeštariju, aš potešta, da već imaju (Dakle prijo kravicu, onda štalice. E, vidi se i po tomu, da tamo ide sve naopako. Op. slagara.) I lepe cesti i lepu školu; z jednuni besedun: svoga isvačesa, al samo ontrat. — ako budu držali s Talijani.

Rukavački Talijani, dokle je on govoril, neki su zehavci prodavali, drugi spot čiku žvakali, a svi va onega gospodina nemo žballi, kako telac va nove vrata, aš kako su se kasnije tužili, da ga nisu ni bili razumeli, samo *Mačesha*, da je neč potreseval svoju dugun bradun. Kada je gospodin s Porača videl, da govori zidu, obrnul je na boduleku, al kako bimo ni rekli na hrvatski, A, sada ja, sada. Nebore to su ti svi zdignuli uše, kako zec va kapuze i sve mu neč prikunteneval i kimal s glavun. Samo jednomu, da se nisu to videli čisti posli, pak da je rekao gospodinu Borulu s Porača: Šijor gospodine, mane se parā, da od svega tega neča bit niš. (Tako se i meni čini, nu dok rendi, bafimo za to. Op. Kajfe.) Bolje bit bili storil, da je zajik prizgrizal, leh on rekla. To su ti, sinko moj dragi, naskočili na njega, kako pasi na mačku, i da ni. *Kajfa* činil brzo praest par litroni, bi se bil vrag skubal. Legu kada je pred njih stavil ont ferali, su se umirili, lih kot taneko blago, kad se pred njega hiti fermentil. Gospodin Bodul da je bil od jada blod kako smrt, pak da je Kristidu prišaptun: Imbecil! Za nesreću čul je ova besedu *Mačesha*, ki se je jako dobro talijanski uvadil, kada se je proti Talijanom boril, pak je prikuntenal gospodin Bodulu i rekao: *Ja, ja i bedi bi!* Na ove besedi naskočili su ti, drago moje, drugi na gospodina s Porača kako osi na međ i kričali kako nemi: *Ja, ja i bedi bimo!* Kada drugi Talijani dobivaju na stoline i tišuća, aš nebihmo i mi na petaci i desetac. (Vrag ih odnesno, tko im je ovo kazao? Opazka Kajfe.) I da ih ni Kralić nekako umiril, zaključujut se i plaćući po užance, da ni nikad ni videl talijanskoga solda, bili bi ti ljudi gospodina s Porača stisnuli kako bodulsku smokvu. Tako su se jako okole njega rivali za dobit ki krajcar. — Gospodina je ozelenel kako kušćer, zato je k njemu priskočil *Kajfa* i miril ga s besadami: *Scusa signor dottor. Cosa la vol? Gente rozza.*

„No, no. Ostar noga njente boca“ — ogital se je spet *Mačesha*, ki razume jako dobro talijanski. — *Lu ga moč boca de pol litri, da litra, anke de dupla. Se volc, vado portarle in konoba.*

Najzad se su ljudi nekako umirili, pak je počel govorit i ovisti i onisti. *Kajfa* n. pr. spomenal je va svojen govor, da zato piše vavek proti popom, aš da mu već nemisli nijedan niš pustit, a oni, ki mu je bil neč pustil, da ni bil najpametnej. Mačak pak je rekao, da je još lane va febrare bil veli Hrvat, ča se more i pismeno dokazati, ma sada da već ni, aš da mu meča račun držat s Talijani. (Šijor paron, tu ste mi izvadilo sa jezika. Tako je i s memom. Opazka Kajfe.) I Krunjelic je neč lazanjal, ma ga ni bilo niš razmet, aš je govoril brez noli i smoka. Ma niš zato. Svejeno za poteštu će bit fanjski.

Ona se je stal Medina, pak ređa: Prosin, ako je *ferlabnost* reč par besed. Gospoda su mu dopuštili, a on je počel onako: *Mi jera stado per tui mundi kaando go fato navigat.* — Nego reč mu je zastatjala, kako i klajski voli va „Tušine“, pak da se već nečupit, rekao mu je on *Bodul* s crnun bradun: *La pari in croato.*

Na ove besedi ostal je nebogi *Kajfa* kako oparan, a tužni *Kralić*, kot da ga je neki s mrlzun vodun polol. Ma vidojte malo doktore ovoga Bodula — rekla je *Kajfa* Kraliću — mi njin vavek predikamo, da negovre hrvatski, leh slavenaki, — ča je meje nami govoreč bedasto i pomislet — a on mu govori, neka govori hrvatski. — Ništa zato, Roberto — miril ga je paron i. pospravil maju va brageše, ka mu vavek vavka beži. — Ljudi su prilicno podkurenji, pak neće zapaziti, što mu je rekao onaj nespretni Bodul.

Ja san bil po celen svete — nadaljeval je *Medina* — i va Talij san bil, ma Bog me očuvaj što tamo prit. Tamo, dragi moji ljudi, ni kmetu za život. Kmet umira od glada, a gospoda pasu debeli truhli. Pak ne samo to, leh tamo va Talije dele kartalad kako pul nas čepi. — Tako je si — potvrdil je *Mačesha*, ki je do sada žmirel i gladil svoju dugu bradu. — Ja neču bit nikad Talijan — govoril je Ivak, a *Mačesha* mn smiron prikunteneval. — Ja ču bit, ča su bili naši stareji i Bog; kemu ni pravo, neka se znje. Zarad Talijani mane doma rijavi „šagara“ i bršveje „plazina“. Sve bolje žurnadi nam prezimlju Talijani. — Tako ja i — potvrdil je opet *Mačesha* i nadaljeval: Mane bi bili skoro Talijani krivi pržuna, a i tako san imel vnoho potkranji. Ni ja neču bit Talijan, magari se svi na glavnu nasadili. — Pravo imate i — rekla je *Medina*. — Prvo da bit Hrvat, legu Talijan, aš Talijani delaju više škodi našoj Kastavščine lego Hrvati. Tako je i Bog! Amen.

Za njin otel je govorit *Mačesha*, aš je već gladil svoju sivu bradu, leh mu je kimal *Kajfa*, da neka meči, aš bi bil i onako kampanal proti Talijanom, kako i *Medina*. Kula su gospoda videla, da ni već s ljudi posla, opalili su lepo prasicu i pobegnuli va Kristićevu kuću, da se onde dogovore, kako te Kastavščini najljekje dat: *„un colpo di grazia“*.

Povedaju, da je kasnije *Mačesha* obašal svi kuti i kantuni za banderun, pak da je od jada počel skust svoju bradu, kula su imu neki rekli, da je bil prez nje prišal.

Za danas dosta, a drugi put, ako vas je volja poslušat me, ča van neč povedet, ča je *Kajfa* sam sobun misel, aš on najviše puti misli na glas, pak tako san dozal ča misli.

„Mađji kašalj“.

25-godišnjica grofa Haracha. Ovih dana prošlo je 25 godina odkada zasj-d ovaj česti velikas poznatoz varođ. zavodu banki „Slavija“. Ravnatejstva banke otlikovalo je svoga preišeđnjaku na razne načine, a na glavno skupšćinske banke dne dne 14. t. m. j. slavio se ga kano odlćna predšjednika i odlćna rotoljuba. Na toj skupšćini govorio je i ravnatelj banke, g. Ivan Hribar, načelnik ljubljanski, slavce g. predšjednika i kano izvarenogoga prijatelja i zaštitnika Slovenaca, na što mu je g. grof u glavnom odgovorio, da žele česi u bratskoj slozi živjeti sa Slovenci.

Druga navika.

Eko je Nirsche-ovom pobudom nastala druga vrijednost abvaćanja, tako se nasuprot takodjer već od neko doba govori o promjeni (drugoj navici) upori-važnoga svakdanjega hraniva, što pače i isti liečnici sve više i toplije preporučuju. Radi se naime o tom, da se što znatnije umajji uporaba zdravlju škodljive jamečene kave, a da se nadomestila sa slatnom kavom, koja, kako su to pokazala razna znanstvena izučavanja, ima mnogo prednosti. Ove pitanje, koje se sastopene sve jače i jače istražuje, počelo je onda, kada je grackom kemikaru Trillichu u. b. biserem asistentu glavotvoga profesora Pettenkofera u Monakoru, jednim iznaisćenim počlo za rukom, da je extractom kavno biljne vrisi i okus jamečene kave za čudo u potpunom njeni preljeo na sladnu kavu. Ali trđici Kathreiner pripada svakako zasloga, da je upoznata veliku znanimost toga pronalasčica i da je proredbu Trillichove metode početa u velikom obsegu proizvodjaki. Teomnim pako prigutavljenjem pod markom „Kneipgrou kava“ stvorila je ova tvrdka u trgovini poznate Kathreinerove sladne kave ukusnu i častno kava novu, znanstva i zdravja, koja se počela da rađa je gracka Njema i Austro-Ugarske, to je dana naša pristanište va dozet velikih trgovaca u najdudnijim krajevima čorjeće kulture.

Listinica uredništva.

G o s p. N. N. Volosko: Užitni čemo odmah molbu kamo nam savjetujete, jedino Vaš molimo, da nam javite čim prije koliko, da žaljeno pojedincu boravim. Prijateljstvo vam ovdaziv!

G o s p. N. N. Punat. Ona stvar spada pred sud, nipošto u novine, jer bi neprovan naprtili. Priobšće sve, kako uam pišete, našemu odvetniku u Kuru i on će bor dvojbe proti krivicom postat, ako bude imamo temelja. Da ato nam zdravil!

G o s p. N. N. Boš. Ispraviti ćemo i priobšćiti čim nam dopušt profesor. Nezaboravito na naš list ni u buduce živiti!

G o s p. N. B. Naslov glasi: N. N. Carevinsko vijeće (Abgeordnetenversammlung). Zdravo!

G o s p. F. G. u. B. U. Beču pošal valja obratiti se na poslužitelj u Pazinu, koja posreduje izmisliti ovdazivje. Živio!

G o s p. L. K. Blati čemo u najnjaku čemu, samo da se ne padmiri gotova izdatka, javite nam se. Prijateljstvo vam ovdaziv!

*) Ostavljamo kao što je pisano od priprasa seljaka. Op. Ured.

Javna zahvala.

Razvijenim srcem najsrdačnije zahvaljujem u ime svoje i sinova IVANA, STJEPANA i VLADIMIRA, svoj rodbini i prijateljima i znancima, koji su nas u vrijeme duge i teške bolesti nezaboravno mi suprugu, odnosno majke

Marije

tješili i budi ustmeno ili pismeno izrazili svoju snuht i nastojali, da nam ublaže bol nad velikim gubitkom.

Dužnost mi je, da se u prvom redu zahvalim velenudnom gosp. dru. Nikoli Fabianiću, obč. lječniku u Voloskom, koji je svojim znanjem i riedkom revnošću nastojao, da miloj pokojnici produži život. Nadalje svesrdna budi hvala prečastnom gosp. Miji Laginij, župniku u Veprincu, kao i č. gg. kapelanom Ellneru i L. Okoviću, koji nisu žalili ni muke ni truda, te došli u Ičići, da joj za života pruže utjehe naše svete vjere, a po smrti, da joj izkažu poslednju počast. Končno svoj onoj mnogobrojnoj i veleštovanoj gospodi, koja su u tu svrhu došla iz Voloskog, Opatije, Lovrana, Rieke i drugud budi ovim putem izražena moja najdublja zahvala.

Bog im platio svima!

IČIĆI, 24. maja 1897.

Ivan Bačić, pom. kapitan.

Br. 1045.

Razpis natječaja

Usljed zaključka sjednice obč. zastupstva od 31. marča 1897 razpisuje se natječaj za gradnju pokrivotog trga u Opatiji.

Minuendo dražbovanje sliediti će dne 3. junija t. g. od 11-12 ure prije podne u občinskom uredu u Voloskom, i to ustmenimi ponudami, uz predhodno položenje vadiuma od 50% od proračuna cene od for. 26500.

Radnja stolarska, slikarska i klesarsko-klesarska moći će se posebice odati, odnosno preuzeti.

Nacrti i proračuni i dražbene pogodbe mogu se pregledati u uredu podpisanoga glavarstva svaki dan u vrijeme uredovnih ura.

Glavarstvo občine

VOLOSKO, 19. maja 1897.

NAČELNIK

Dr. Stanger.

Opunovlašćena Agencija za putovanja u tu - i inozemstvo

KARLA PIRELLI-a

dozvoljena odlukom namjestništva br. 6996/3

Via Arsenale 2 — TRST — Via Arsenale 2

Izdaje vozne karte za željezničke postaje i parobrode za tu - i inozemstvo.

Poduzimlje izletne vlakove i posebne vlakove, izlete parobrodi i skupna putovanja.

Odašilje putnu prtljagu i trgovačku robu brzini putevi i u sve krajeve.

Za cionu neboji se natjecarja.

Svećar J. Kopač

u GORICI

Solkanska cesta broj 9.

preporuča velenudnom svećenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu prave

pčelno-vošćene svieće

kilogram po for. 2.45

Da su ove svieće, koje nose protokolirani tvornički znak, nepokvarane, jamčim sa svotom od 1000 kruna: Svieće slabije vrsti za pogreše i postranur razvrietu crkava dobivaju se po vrlo niskoj cieni.

Prodajem takodjer tamjan za crkve:

Lacrima najfiniji	klgr. po for.	1.20
obični		1.-
Grauis		—60

Robu šalje na sve strane austro-ugarske monarhije presto od postarjana.

Prsni sirup.

Rabi se kod hripavosti kao kašalj ublažujuće, sluz odstranjujuće sredstvo. Odmali uzimlju 3 do 4 žlice, djeca isto toliko žličica. Ciena bočici 35 novč.

Antirrhemon

Najbolje sredstvo proti trganju. 8 time se tri put na dan oboljelo dijelove namažu. Bočica 25 novč.

Živinski prah

Izvrstna i najbolja priprema, da se konji, krave i volli zdravi uzbuđuju i omot 25 novč., 10 omoča 2 for.

Ljekarna Piccoli

„Pri Angielu“

Ljubljana, Dunajska cesta

Šilje se prema poštom pouzecu.

Liekarna Dragutina Accurti-a na Rieci

Corsia Deak

odlikovana zlatnom kolajnom na higijeničkoj izložbi u Beču godine 1894.

preporučuje štovanom občinstvu slijedeće liekove:

Željezovito Kinovno vino (Vino Chino ferrato) ovaj liek upotrebljava se veoma uspješno u avih bolestih, kojima je povod nevaljana krv, kao u bijodobolji, kod gljivih (Scrofulosi), uzo u kostijub (rachitis), kod odraslih, kod aneminih djevojaka i kod slabe djece, djeluje veoma dobro za oporavu poslije slabosti, kod nestašice krvi, neprobavivosti i u obće za pojačanje i okriepu tiela. — 1 caktenka sa naputkom stoji 1 forintu.

Sok od Salsaparigle — Mandurus (Estratto Salsapariglia) za čišćenje krvi, osobito u proleće dobro je uzimati najbolje sredstvo proti svakim posledicam veneričkih bolesti, proti kostobolji, poganici i ulogam, u obće za sve bolesti, koje su prouzrokovane od pokvarene i nečiste krvi. 1 caktenka naputkom stoji 80 novč.; tri caktenka jesu dostatne za čitavu proljetnu kartu to stoji 2 for.

Najfinije ulje od hakalara (olio di tegato di Merizzo) obće poznato, i izvrstnim priznato sredstvo za slaba i škrofalozna djeca. 1 boca 1 forint.

Sredstvo proti kurjim očima (Essenza per i calli) odstranjuje sjegarno kurja oka i bradavice. — 1 bočica sa naputkom 85 novč.

Slazice proti kašlju i promuklosti grla. Izvrstno sredstvo proti kašlju i bronhijalnom katuru. 1 kutija stoji 35 novč.

Izim navedenih liekova imadu u zalih sve tu i inozemne špecijalitete, kozmetična sredstva medicinskih sapuna, svakojakih kirurzičnih spravah, mineralnih vodah, te obavija točno sve naručbe bezodvlačno uz poštom pouzecu.

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo

Ciene iznova snižene

PREŠE ZA GROŽDJE, DIFERENCIALNI SUSTAV.

Ovaj sustav preša ima najveću tištajuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.

Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke proti peronospori, Vermorelov sustav; ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najjeftinije: automatične štrcaljke: nastilnice sa spravom za mliti jagode, preše za sieno, triare itd.

tvori u najboljem proizvodu

IG. HELLER, BEC

II/2 PRATERSTRASSE 49 — Cienike i sviedočebe gratis! — Traže se zastupnici! Čuvati se kontrafakcija!

Pravo brnske suknene tvari

Jedan coupon 3-10 m. dug, dostatan za mužko odjelo stoji samo	for. 8-10 iz dobro	parve
	4-10 iz dobro	ovjeje
	4-50 iz dobro	vune
	6- iz dobro	
	7-75 iz fine	
	9- iz najfinije	
	10-50 iz još finije	

Jedan coupon za crno sezonsko odjelo for. 10. Tvari za gorje kapute, Bošen, Peruvleone, Dookings, Tvari za državne i željenske šilnevnike, najfinije Kammarne i Chevate itd. razaslije uz tvorničke cione kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skladište tvorničkog suknja Kiesel-Amhof u Brnu

Uzorec badava i franco. Pošiljke vjerno uzorku.

Fozor i P. n. občinstvo upozorja se osobito na to, da stoji tvari mnogo manje, ako se ih izravno naručiti nego lione, koje se posredovanjem trgovca nabavi. Tvornice Kiesel-Amhof u Brnu razaslije sve tvari uz prave tvorničke cione bez odbitka, što ga daju krojacem, koji škodi silno privatnim strankam.

odgovorni uređnik i izdavač: M. M. M. M.

Zidni kolektar za god. 1897.
Tiskara Opatov, Trg vjeha vjehalica u Trstu br. 2
pripravila je za god. 1897. zidni kolektar, te ga prodaje po 20 nč. komad, poštom 25 novč. komad.

H. BRODJOVIN

Ljekarna k Zrinjskomu
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.

Preparata kao najbolje sredstvo proti kašlju, promuklosti, hripavosti, preobolji i plućnom katuru svjež **trputčev sok.** Ciena: bočici 75 novč.

Uz taj iz svježeg bilja priredjen sok preporučam moj **Gorski čaj proti kašlju,** koji znatno pospješuje djelovanje istoga. Ciena omoča 50 novč.

Sok proti kašlju za djecu. Djeluje izvrstno kod djece kod prehlade, kašlju, hripavice i plućnih bolesti. Ciena bočici 50 novč.

Najbolje sredstvo je: **Mazilo proti kostobolji** kod trganja, reumatizma, ischiasa, bolju u zglobovima katurama, te kod svih pokretnih bolesti, koje nastaju usljed prehlade i uzrobovati. Ciena bočici sa naputkom 75 novč.

Obisni ctenici na zahtjev badava i franco. Ljekarna k Zrinjskomu
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.